

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός.

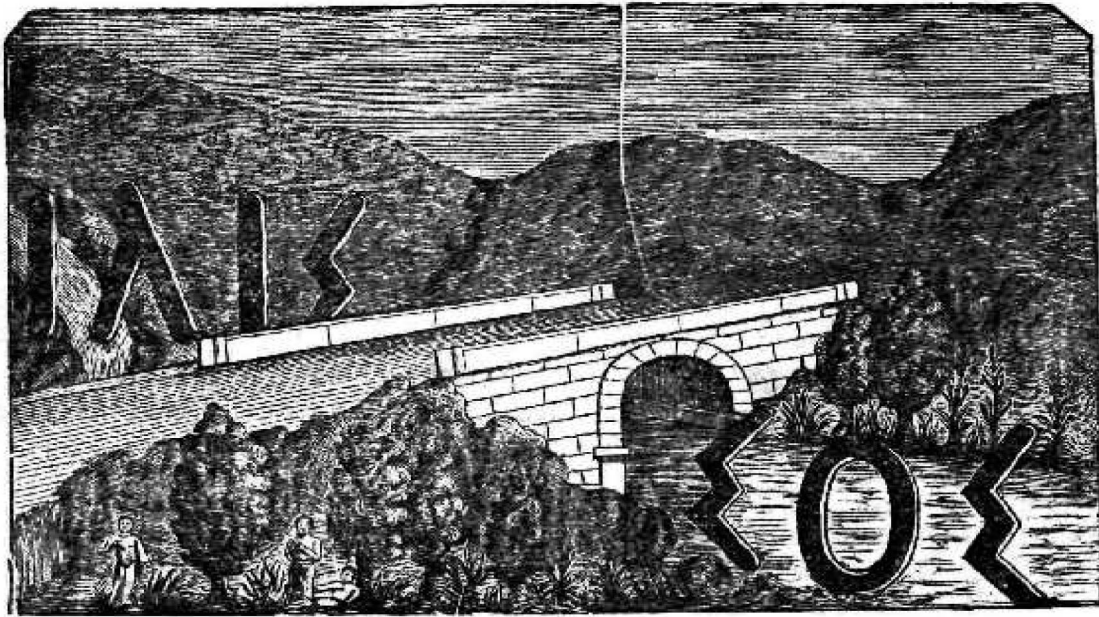
Κ. Χ. Βέρσης

Αντίβας εν Γορτυνί [ἀπόσπασμα: πρ. Α', σκ. 1, πρ. Β', σκ. 5]

Δράμα σατυρικόν εἰς μέρη πέντε

Πισσός, Αθήνα

τμ. 3, τχ. 10 (30 Σεπτεμβρίου 1890), σ. 273-276

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΘΑΓΚΩΝ

Ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός.

ANNIBAS EN GORTYNI.

ΔΡΑΜΑ ΣΑΤΤΡΙΚΟΝ ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΠΕΝΤΕ.

Δημοσιεύσαντες ἐν τοῖς δύο τελευταῖοις φυλλαδίοις ἀποσπάσματα τοῦ Τελευταίου Κόμμητος τῶν Σαλώνων καὶ τῆς Χριστιανῆς Εὐγενίας, εὐχαρίστως παρατιθέμεθα ἐνταῦθα καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν κατὰ τὸν Μάιον βραβευθέντων δραμάτων, τοῦ Ἄννιβα ἐν Γόρτυνι, ἀποσπάσματα εὐμενῶς ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει διαμείναντος ποιητοῦ Κ. Κ. Βεραῆ, ἀνακοινώθοντα. Ὅσα μὲν ἀσμενέστερον δημοσιεύομεν τὰ μέρη ταῦτα τοῦ Ἄννιβα, ὅσα εἴνε γνωστοὶ οἱ ἐν τῇ Κρίσει τοῦ Βουτσιάκου ἀγῶνος ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ Κ. Θ. Γ. Ὁρραυίδου ἀπονεμηθέντες, εἰς τὸ σατυρικὸν τοῦτο δράμα ἔπεινοι.

ΜΕΡΟΣ Α΄. — ΣΚΗΝΗ Α΄.

Ἄκτῃ παρ' αἰσὴν δὲ ναὸς μεγαλοπρεπῆς. Φαίνεται ναὸς τῶ ἀγκυροβολοῦτα ἐκεῖ, καὶ οὐ πολὺ ἀπέχουσα ἡ πόλις Γόρτυς.

ANNIBAS, πρῶτος τῆς νῆος ἐκπεδῶν, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ ΣΥΜΠΛΩΤΗΡΕΣ ΤΟΥ.

ANNIBAS.

ὦ Κρίτη θεῖα χώρα ἡ ἐκθρέψασα

τὸν τῶν θεῶν πατέρα, κατασπάζομαι
τὰ θεῖά σου ἐδάφη μετὰ σεβασμοῦ.

(Περιέργων τὸ βλέμμα).

Τίς ἄρα εἶν' ἡ πόλις ἣτις φαίνεται
οὐχὶ μακρὰν ἐντεῦθεν;

(Πλησιάζων πρὸς τὸν ναόν).

Ἀσφαλέστατα
τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς ἡ ἐπιγραφὴ
θὰ μᾶς διδάξῃ τοῦτο. Ἀεῦτε ἴδωμεν.

(Ἀναγινώσκων τὴν ὑπὲρ τὴν θύραν ἐπιγραφὴν).

«Ὁ Δῆμος Γορτυνίων τῇ Ἀρτέμιδι.»

(Πρὸς τοὺς συμπλωτῆρας τοῦ ἀποδάντα ἤδη καὶ
ταχθέντα δεξιᾷ).

— Ἴδού, καλοὶ μου φίλοι, θεῖς ἀρωγῇ
δεινὸν πελάγους μυκωμένου κλύδωνα
φυγόντες μετὰ βίας, διεσώθημεν
εἰς τὴν τῶν Γορτυνίων, καθὼς φαίνεται,
ὠραίαν χώραν, ἵνα, συναγειραντες
ἐπὶ μακρὸν τὸ θάρρος, εἰσπηδήσωμεν
καὶ αὖθις εἰς τὸ κύμα, ἀντιτάσσοντες
πρὸς τοῦ πελάγους τοὺς ἀγρίους μυκηθμοὺς

βρεῖαν κόπην, ἕως οὗ, πᾶν πρόσκοιμα
νικήσαντες ἐν τέλει, ἐκδιώσωμεν
τὴν δυσμενῆ μας μοῖραν εἰς συμπάθειαν,
ὦ φίλοι, ἵνα τέλος ἐκδικήσωμεν
πατρίδα ὑβρισθεῖσαν.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΣΥΜΒΛΑΘΗΡ.

Εἶθε, στρατηγέ,
διότι ἐβαρύνθην πλέον ἄπατρις
νὰ φεύγω πανταχόθεν διωκόμενος
οὐχὶ δι' ἔγκλημα τι πρὸς τὴν πόλιν μου,
ἀλλὰ διότι, στρατιώτης πρόθυμος,
ὑπὲρ ἐκείνης δόρυ πάλλων κρατερόν,
νὰ βλέπω δὲν ἤνέχθην τὴν αἰσχύνην τῆς
καὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς, ἣν προῦκάλεσαν
ὀλίγοι χαῦνοι, ἄριστοι καλούμενοι.
Ἄλλ' ἀπελπίσθην ὅτι τὴν πατρίδα μας
θὰ ἶδω πάλιν ἐνδοξον, ὦ στρατηγέ,
ἀρού ἐγκαταλείρη εἰς τὴν τύχην τῆς
καὶ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, αἵτινες δειλοὶ
τὴν Ῥώμην κολακεύουν, κ' ὑπὸ τῶν Θεῶν.
Ἐν ὅσῳ δ' οὗτοι τὴν δυσμένειαν αὐτῶν
κατὰ τῆς πόλειός μας διαφιλεύονται
ἀνάγκη ὡς πατρίδα νὰ νομίζωμεν
τοῦ μαύρου πόντου τὸν εὐρὺν ὀρίζοντα.

ANNIBAS.

Ἄν, ὦ Θεοὶ μεγάλοι, μοὶ προώρισται
καὶ πάλιν τὴν πατρίδα θριαμβεύουσαν
νὰ ἶδω τώρα γέγων, ἐπισπεύσατε
τὸν χρόνον ἂν δὲ πάλιν, φοβερόν εἰπεῖν,
ὀλέθρου δαίμων εἰς αἰσχύνης ἀδυσσαν
νὰ τὴν βυθίσῃ μέλλῃ, μὴ θελήσῃτε
τὸ κεκμηκός μου σῶμα εἰς ἀπώτατα
πελάγη τῶν ἰχθύων νὰ ριφθῆ βορᾶ,
ἀλλὰ μὲ ξίφος ἔτι αἱματόδρεκτον
νὰ πέσω πρόμαχος τῆς ἐπιτρέψατε
καὶ μὴ, ὦ μὴ ἀρνῆσθε ἕνα βράχον τῆς
ὡς τάφον τῷ Ἀννίβᾳ.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΣΥΜΒΛΑΘΗΡ.

Οἴκτου ἄξιοι
κατέστημεν τῷ ὄντι! Τάφον νὰ ζητῆ
εἰς τὴν γενέτειράν του γῆν ὡς ἔλεος
ὃ ταύτην στεφανώσας δόξῃς στέφανον
καὶ νὰ πλαῖται ἤδη ἄπολις, φυγὰς,
ὃ ὀδηγήσας τοῦ στρατοῦς τῆς ἄλλοτε!
Ἔ, ἡ ἀγνωμοσύνη εἶναι βδελυκτόν!
διότι ἐπιχέει δολιχότρονον
εἰς εἰγενεῖς καρδίαι. — Πλῆ, ὦ στρατηγέ,

γενναῖος ναύτης παρελθόντα κίνδυνον
εἰς λήθην παραδίδει, τὰς δυνάμεις του
πρὸς τὸν παρόντα ἀντιτάσσων εὐθαρσῶς.
Ἐνταῦθα τί νομίζεις; Εἴμεθ' ἀσφαλεῖς
εἰς ξένην χώραν, ξένοι, ὅλοις ἀγνωστοί,
συντρίμματα τῆς δόξης, οὐδὲν φέροντες
τὸ σέβας ἐπιβάλλον;

ANNIBAS.

Τί πλεióτερον,
ἢ ὅτι τὴν πατρίδα ἀμυνόμενοι
τῆς γῆς τὰς χώρας πάσας περιτρέχομεν
ὑπὲρ αὐτῆς μοχθοῦντες; Τοῦτο σεβασμὸν
δὲν ἐπιβάλλει πᾶσι καὶ συμπάθειαν;

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΣΥΜΒΛΑΘΗΡ.

Τὴν δόξαν κεχρηστίες τὴν θαυμάζουσιν
ἐν ὅσῳ θριαμβεύει ἑκπεσοῦσῃ δὲ
τὰς σάρκας τῆς μοιράζουσιν ὡς περ ὄρεα
οἱ πρῶην θαυμαστὰί τῆς.

ANNIBAS.

Ἔρχεαι δίκαιον!
Εὐδαμονίας τριακονταετηρῆς
ὑπὸ σκοτίας πέπλον μοὶ ἀπέκρυπτεν
ἀλήθειαν, ἣν ἤδη μὲ ἐδίδαξε
βορραεῖα δυστυχία.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΣΥΜΒΛΑΘΗΡ.

Καὶ τὴν συμφορὰν
πολλάκις ἐκλαμβάνουν ὡς ἐμπόρευμα,
πωλοῦντες ταύτην εἰς τοὺς δυνατοὺς τῆς γῆς
ἀντὶ μικρᾶς εὐνοίας! ὦ, οἱ ἄρρνες!
πωλοῦν τῶν ἀδαμάντων τὰ συντρίμματα
ἀντὶ ὀλίγων κόκκων σίτου ἢ κριθῆς!

ANNIBAS.

Τίς οἶδε, καὶ ἡ Γόρτυς, πόλις ἀσθενῆς
τῆς Ῥώμης φοβουμένη τὴν ἐκδικεῖσιν,
μὴ ἀρνήθῃ ξενίαν, ἢ τὸ χεῖριστον,
μὴ μᾶς προδώσῃ αἰφνης εἰς τοὺς ἀπηνεῖς
διώκτας μας Ῥωμαίους.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΣΥΜΒΛΑΘΗΡ.

Ὅθεν φρόνιμον
κρυπτόν νὰ μείνῃ τὸ νομὸν σου πανταλῶς
ἀρού ἡμεῖς ἐνταῦθα δὲν ἐπλεύσασμεν
πρὸς ζήτησιν συμμάχων, ἀλλ' ἀπέβημεν
ὑπὸ τῆς τρικημίας βιαζόμενοι.
Παράδοξον δ' οὐδ' ὄλωσ' εἰ Γορτύνοις

μικροπολιταὶ ὄντες καὶ φοβούμενοι
τὸν ὄγκον τῶν Ῥωμαίων, καίπερ ἄκοντες,
νὰ μᾶς προδώσῃν ὅμως.

ANNIBAS.

* Ἐχθρὸς δίκαιον.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΣΙΜΠΛΩΤΗΡ.

Κρυπτόν προσέτι πρέπει νὰ τρηθώμεν
ὅσον χρυσίου φέρομεν μεθ' ἑαυτῶν,
μὴ τῶμα των θαμβώσῃ καὶ ἐμπέσωμεν
εἰς φριδερὰν παγίδα. Φίλος πρότακτος
ὁ πλοῦτος πάντως εἶναι καὶ ἐνίοτε
διπρόσωπος ἔχθρὸς μας καὶ ἐπίδουλος.

ANNIBAS.

Τῷ ὄντι ὅσα λέγεις συνετώτατα
εὐρίσκω, φίλε. * Ὅθεν τὰ φρονήματα
τῶν Γορτυνίων ἀκριβῶς ἐρεύνησον,
μὴ εἰς κινδύνους νέους περιέλθωμεν
καὶ πρᾶξον ὅ,τι σὺ νομίζεις σύμφορον,
ἐγὼ δὲ εἰς τὸ πλοῦτόν μας παρεύομαι
νὰ ἴδω ἐπὶ πόσον ὁ ἀνακυκῶν
τὰ βάρη των ὑδάτων ἀπεράσισε
νὰ μᾶς κρατῇ ἐνταῦθα. Εἶθε, φίλοι μου,
πρῶτ' ἄνωγ' ἐμὲ πνεῦμα οὐριώτατον,
πρὸς τὰς ὑγρὰς ἐκτάσεις τανυπτέρυγοι
γοργότεροι ἀνέμου νὰ ἱπτάμεθα.
Ἐκεῖ οὐκ ἔστι δόλος οὐδ' ἐπιβουλή.

(ἀπέχεται.)

ΜΕΡΟΣ Β'. — ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ANNIBAS

(μόνος, στρέφειν πρὸς τὸν ἠδηνδύοντα ἕλιον.)

Τὴν ὄψιν σου, ὦ Φοῖβε, σπεῦσον κάλυψον,
καὶ σὺ, ὦ Νῦξ, μὲ πέπλον τάχυνον σιγῆς
καὶ λήθης τὰς ἡμέρας τῆς αἰσχύνης μου
νὰ περιβάλης. Κρύψον εἰς τὰ σκότη σου,
καὶ μὴ διακοινώσης ὅτι ὁ ἀνὴρ
ὁ διελθὼν τὸν κόσμον ὡσπερ ἀστραπὴ
καὶ τῶνομά του ἀντὶ κερκυνοῦ βαλὼν
καὶ κατ' αὐτῆς τῆς Ῥώμης, ἀναγκάζεται
νὰ κρύπτη τῶρα τοῦτο εἰς τὴν Γόρτυνα!
Ἦ ἐνδοξαὶ ἡμέραι, πῶς περήλατε
ἀνεπαισθήτως! Πῶς ἀπέπτη ὁ καιρὸς

καθ' ὃν ἀτελευτήτους τὰς ἡμέρας μου
ἐπόθουν, ἵνα ἄθλα δρέπω ἄφθονα!
Νῦν τὰς ἡμέρας μὲ δειλίαν ἐνορῶ
παρρηχομένης στείρας καὶ ἀφορητῆ
τῆς κόμης μου τὰς τρίχας νὰ λευκαίνωσι,
καὶ ὅλος τρέμων κρούω τῆς ἐπαύριον
τὸν ζοφερὸν πυλῶνα, κυλινδούμενος
εἰς σκότους χάος καὶ ἀβεβαιότητος
διότι γέρον ἤδη τὸν ἀχένα μου
ἐκὼν ἀέκων κύπτω πάντῃ ἀνελπικ
ὑπὸ τοῦ χρόνου τὴν βρεθῆν μάστιγα,
τὸ βῆμα κατευθύνων πρὸς τὸν τάφον μου,
τοῦ εἶσι τὸν λιμένα τὸν ἀκύμαντον,
οὐτινος ὅμως τρέμω τὴν ψυχρὰν σιγὴν.
Βεβαίως ναύτης, εἰς ἀγρίους κλύδωνας
καὶ γεννηθεὶς καὶ ζήσας, τὴν ναρκωτικὴν
γαλήνην τῶν λιμένων ἀπεχθάνεται.
— Ἄς ἦτο δυνατὸν, Θεοὶ Ὀλύμπιοι,
τὰς χιονώδεις κορυφὰς τῶν Ἄλπεων
ὡς ἀετὸς καὶ πάλιν νὰ διέβαινον,
κ' εἰς Ἰταλίαν ἀπαξ ἔτι τὴν σφαγὴν
καὶ τὴν πικνωλεθρίαν νὰ διέτπειρον,
ἵνα τὴν Ῥώμην ἴδω πάλιν πτήσασσαν
καθὼς στρουθίον ὑπὸ τὴν παλάμην μου,
καὶ τῶμα της τὸ γαῦρον σθεννυόμενον
ὠχρὸν ὑπὸ τὴν λάμπην τῆς ῥομφαίας μου!
— Τί μάτην γλώσσαν στρατιώτου εὐκλεοῦς
δανείζομαι τῆς μοίρας ὁ ἀπόκληρος;
Τὴν γλώτταν τοῦ Ἀννίβα σφετερίζομαι,
τῆς Καρχηδόνος ὁ φυγὰς ὁ ἄδοξος,
καὶ στρατηλάτου ἤθως περιβάλλομαι,
ἀφοῦ ἡ Γόρτυς, ἀφανὲς πολίχνιον,
ὅπερ ἐν Ἰταλίᾳ θὰ παρήραστο
ὑπὸ τὰ βήματά μου ὡς χαλίον,
ὡς βράχος ἀνυφούται τῶρα ἄβαιος,
ἐνῶ αἱ νεφελώδεις Ἄλπεις ἄλλοτε
ὡς τάπητες ἠπλοῦντο πρὸς διάβασιν
τὸν χιονώδη κύπτουσαι ἀχένα των!
Ἦ δόξα, πόσον εἶσαι μεγαλοπρεπής,
ὅποτε δαφνηφόρον καὶ περίλαμπρον
ἀνά τὰ ἔθνη πάντα θριαμβευτικῶς
ἐπὶ γοργῶν πτερόγων μυριάστομος
σὲ περιάγει Φήμη! Ὡς βασίλισσα
ἐφ' ἄρματός ὀχεῖσαι, ὑπερλέοντες
ὑπερηφάνως σύρου. Ἡ ἀήτητον
ὅποτε κορσθεῖσαι κλίνεις κεφαλὴν
ἐπὶ τῶν στέρνων γέροντος ἀγωνιστοῦ
ἐπίσης περιχέεις λάμπην ἀπλετον!
Ἄλλ' ὅτε παύεις ζῶσα, καὶ τὰς δάφνας σου
ἀποτεροῦναι ἢ πυρὰ τῆς συμφορᾶς,

τὸ δὲ πελώριόν σου πτώμα ἄσχημον
 εἰς βαθυτέρνου περιθρόντος θάπτεται
 τοὺς ἐρεβώδεις δόμους, ἐφ' ὧν γέγραπται
 « ὡς ἦλθε, καὶ παρῆλθεν » ὦ, μὲν τοὺς Θεοὺς
 ὦ, τότε μυριάκις προτιμότερον
 νὰ σε ἠγνάσκουν παντελῶς οἱ ἄνθρωποι !

(Ἄπέρχεται).